Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

URIAAD-MONGOL NEN

KOLBOONOI KOMUNIIS (BOLŞEVIIG) PAARTIIN BURIAAD GOL MOZIIN KOMITEEDEI, BMASSR-n TYBEI GYISEDXEXE MITEEDEI ba PRSOVPROFOI YDER BYRIIN OORGAN

(2051) | 1937 onoi JANVAARЬ 22 | Sen 5 myn.

Byxerosiin TGK-oi biydzeedei komiisiin pleenym

Moskvaa, *janvaarь 19.* (TASS). RSFSR-ei 1937 onoi gyrene biydzeedii, avtonoomitor espyyblikenyydei biydzeedei ba niutaga biydzeedyydei kontroolin toonuudii yzexiin tulda janvaariiin 17-do Byxerosiin Tybei Gyisedxexe Komiteedoi biydzeedei komiisiin pleenym neegdebe.

RSFSR-ei Arkomsoveedoi zyghөө RSFSR-ei Finaansiin Arkomii orologşo nyxer Dolgoov elidxel xebe.

Urid beledxel xexe xeden komiisanuudii baiguulxa geze pleenym togtoobo. Ene komiisanuudanь ysegelder xydelmeridөө oroo.

VEEDUUDAI BYXEROSIIN SO XVII XURAL DEERE

IASSR-ei TGK-ei tyryylegşe I. D. Dampiloonoi xelehen yge

ıd-Mongoloi azalşad Solai Byxexolboonoi Onso ıralai dyngii xelsexe manai ilaltanuudii em- —aguu jixe komuniis ba Soveed Xolboonoi ai voozdь, bagşa nyxer a beje sedxilee ygeheıralhan xaluun dura aa medyylze baina eent). Staalinai Konsıbalgada, tedener stanai xydeløөji xygzөөliis azalai maasternuuiii saaşanь urguulaza ıa.

Soveed Federatiiv So- espyyblikiin Konstiprojeekt bol, manai t a a r i n revoa g u u jixe ilaltaosoogoo bagtaan xalon yndehetentei Roeraaciin Konstituuciin xelseze baixadaa, So oonoi araduudai urlbarhanai tyyxe bol, oros aradai temesel ai ton xani xolbootoi ze xamagai tyryyn ysegdene. Rosiin xy- angi өөreingөө ge- eseleer byxii naaciin eksploataacalagşadai gşadai zasaghaa syigahan ba өөreingөө tuhalamzaar ene aracialiizmiin tyløө te- mxilen xanduulhan

gi zөөdel baidaltai, balar xaranxii, xatuu berxe mylzelgede baihan azalşadtai zaxiin kolooni baihan, revoliuuciin urdaxi Buriaad-Mongolhoo mynөө jyyrş ylөөgyi. Mynөө, Buriaad-Mongoloi ynөө şarai yndehөөrөө xubilaa. Socialiis azyiledberi amzaltatai xygzeze jabana, xydelmerişen angiiin too respyyblikiin togtohonhoo xoişo doloo daxin olon boloo. Ilangajaa yndehen buriaad zonhoo xydelmerişed oloor urgaza garaba. Respyyblike bol kylьtyyriin baiguulaltiin talaar jixe amzaltanuudii olobo. Revoliuuciin urda aradzonoi miil 8 proceentnь yseg bişeg medexe baihan bol, mynөө 75 proceentnь yseg nom medexe boloo. Yndehenei kylьtyyre ba iskyysstve halbaraza jabana. Yndehenei dramatiis teaatr emxidxegdehen, өөrein uranzoxioolşod, xydooзniguud, aktioornar ba myzekaantnar bii. Yseg bişeggyiji usadxalgii 1937 ondo tygesxexe zorilgii bide urdaa tabinabdi.

Nyxed aa, RSFSR-ei şine Konstituuca bol, manai Federatiiv respyyblikiin araduudai şaaşaa komunijzm oruu oşoxo zamaar yşөө jixe ilalta amzaltanuudii tuilaxiin tyløө temesexe temeseleinь tug myn.

Soveed Xolboonoi araduudai aguu jixe voozdь nyxer **Staalin** mandatugai! (**Nerjeme aplodesmeent**).

Janvaariin 8-nai yder nyxer Staalin germaaniiin uranzoxioolşo Lion Fejxtvaanger gegşete uulzahan baina. ZURAG DEERE: (Zyyn garhaa) L. Fejxtvaanger, I. V. Staalin ba BK(b) P-iin CK-n xeblelei xeltesii erxilegşe nyxer B. M. Taalь. (SOJUUZFOTO)

Ispaaniiin xyygedte ba emegteişyydte tuhalamza

Zide. Deresetein somonoi „Ulaan-Oktiaabrь" geze kolxoozoi gyşyydei xamtiin suglaan bolzo, ispaanidaxi grazdaan dainai tuxai elidxel sonosood, ispaniiin gerojlig temeselşedei xyygedte ba emegteişyydte tuhalamza bolgoo 5-10 azalta ydereingөө myngii ygexe geze togtoobo

D. Sag.

ISPAANIDAXI DAINAI BAIDAL

Dainai froontnuud deere

Bilьbaao, *janvaarь 18.* (TASS). Astuuriiin froontdo Ovijeedo goorodii respyyblikiinxid artilleeriaar buudaza, tyimerei hyyleer zahagdaza baihan buugai zovoodoi ceexnyydii handargaba. Myn goorodoi xoito vogzaal handaraa xa. Xeden olon homonuud marookkiin seregyydei baihan kazaarmada oiro unaza teheree, tereenhee bolzo olon xyn aluulhan ba şarxatahan baina.

***

Loondon, *janvaarь 19.* (TASS). Madriidhaa bişexenь, madriidai frooontdo yimyyleeşedei seregyydei dunda negretiaanai seregyyd yzegdeeg boloo. Edener Fernaando aradlhaa (ispaaniiin gvinei) jirehen baina.

***

Loondon, *janvaarь 18.* (TASS). Aragoonoi froontdo Kaaral Maarksai neremzete diviize Syera xadahaa baruun teeşөө dabxiza Saragoossii elektroenergeer xangaza baihan liniiin utaha tahalahan ba yimyyleeşedei aşaa (obooz) gartaa abhan baina.

Barselooniii boombodobo

Loondon, *janvaarь 18.* (TASS). Janvaariiin 18-nai hyni yimyyleeşedei syydne Barseloon goorodii boombodobo. Tusxai temdeg ygteze, goorodoi galnuud untargaagdaba. Goorodoi zon ertehee beledxegdehen xorgodoxo gazarta (ybeezeşçe) emxiteigeer jireze orohon baina. Ene Koraablь San-Belьtaani priistan ba goorod ba priistanai şadar baihan xadiin xajaa şiglyyleze 30 daxin buudahan baina. Ene xada deere baihan respyyblikiinxidei batarein urdahaanь buudaxada tere syydne dalda orozoi. Yimyyleeşed San-Belьtaani deere baihan paroxooduudii gemteexe hedelge xebeş jamarş yre gargabagyi. Zygeer şuluunai xemxerdehende tudagdaza „Kampilьs" paroxood deere baihan mexaanig baaxahaar şarxatahan baixa jym.

Madriidii arşalaxa komiteedei medeesel

Pariiz, *janvaarь 19.* (TASS). Madriidii arşalaxa komiteedei ysegelderei medeesel soo xelegdexenь, „madriidai froontdo janvaariiin 17-oi ygløөgyyr respyyblikiinxidei yniversiteediin goorodto exilhen seregei operaaca byxeli yder soo yrgelzelebe. Respyyblikiinxid kliinikiin goospitaaliiin zarьmii ezeleed, ydeşe boltor tendee baigaad, deede dabxartanь yimyyleeşedei baihan tula gedergee suxariaad, hyniiin xaranxiiji xeregleze goospitalьda xeden meetriin gazarta jixeer bexizyylge xebe.

Kaasa de Kaampodo respyyblikiin seregyyd strateegiin udxaşanartai byxii pyynktnyydii ezelbe. Gansaxan ene baildaanda yimyyleeşedei 600 xyn aluulhan ba şarxatahan baina.

Tybei froontiin Gvadalaxaar rajoondo yimyyleeşed respyyblikiinxidei Alьbanadeo ba Saslisesei poziicii ataakalabaş soxigdohon baina.

Soveeduudai Byxerosiin Onso XVII Xural

(**Yderei temdeglel**)

iin 17-do Xuralai zasedaaniii nyxer neeze, amarşalgiin lin tulada Kaliiininai legaacada yge ygeıacıin syghөө emegznig nyxer **Şamaano-** şxegşe nyxer **Popooba** aguu jixe **Staalinaar** amarşalaba. oorьkovskiin moziin e komiteedei tyryylogşo nyxer **Spaasov**, espyyblikiin TGK-ei nyxer **Tagiirov**, Vomoziin gyisedxexe i tyryylegşe nyxer ker **Petroov** (Mariiin to respyyblike), Bair xizaarai Rybcoovsnoi gyisedxexe komiyylegşe nyxer **Nikozaagai** SSR-n TGK-ei e nyxer **Kylymbeetov**, —agranoom **Viirazej**un-Sibiir), Ivaanovoi isedxexe komiteedoi e nyxer Ageejev ba ker **Kaliiininai** elidxelii yge xelebe.

riiin 17-oi ydeşiin za- nyxer **A. M. Tagiirov** Alas Dorno raioordento zagahaşadai delegaacada yge ygene. Nyxer **I. A. Çarliigin** zagahanai azalai zuugaad mingan xydelmerişedei aarmiiin zyghөө Soveeduudai Byxerosiin Onso XVII Xuralda amarşalga xyrgebe.

Udaanь nyxer **M. I. Kaliiininai** elidxelii daxuulan yge xelelge yrgelzelezei. Buriaad-Mongol ASSR-n TGK-oi tyryylegşe **I. D. Dampiloon** yge xelebe. Tiixe zuuraa, odoo olon yndehetenei socialiis gyrende ebteigeer negedeed baihan yndeheteniii sylөөlexe jabadalda orosoi aguu jixe aradzonoi ton yyrgetei baihan tuxai temdegleed, saaşanь RSFSR-n Konstituuca tuxai xelexedee, ysөөn zontoi taruu huudag xydөөgei soveeduudai hunguuliiin noormii xubilgaxa tuxai duradxal oruulaad, 50 haa dooşo bişe, 250 haa deeşe zonhoo 1 depytaadii hungalal taaramzatai geze hanamzaa xelebe. Nyxer Dampiloonoi udaa Orenbyyrgiin moziin gyisedxexe komiteedoi tyryylegşe nyxer **K. Je. Vasiilьjev**, Krasnojaarskiin kizaarai gyisedxexe Komiteedoi tyryylegşe nyxer **I. I. Reeşçekov**, RSFSR-ei Arkomsoveedoi tyryylegşii orologşo nyxer **T. P. Reskyylov** ba busad yge xelebe. Zasedaaniiin tygesxelei xubida xuralai Mandaadai komiisiiin tyryylegşe nyxer **Şkiriaatovoi** elidxelii sonosood, tereniinь negen duugaar batalaba.

Janvaariiin 18-nai ygløөnei zasedaaniii nyxer **D. A. Orloov** neebe. Tere zuura Çybaaşei ASSR-n delegaaca orozo, delegaaciin zyghөө nyxer **A. A. Jermaanov**, Kriimei ASSR-n delegaaciin zyghөө nyxer **M. J. Mystafaajeva** gegşed Xuralii amarşalaba.

Udaanь RSFSR-n Konstituuciin projeekt tuxai Saraatovoi moziin gyisedxexe komiteedei tyryylegşe **Je. E. Freeşer**, Zyyn Sibiir moziin gyisedkomoi tyryylegşe nyxer **Ja. Z. Paxoomov** ba busad yge xeleed, **M. I. Kaliiininai** elidxelii daxuulan yge xelelge dyyrezei. RSFSR-n Konstituuciin projeektii haişaagaad, tereniii yndehe bolgon batalahan togtool gargaba Zahabari ba nemelte- nyydii uruulza, RSFSR-n Konstituuciin t e e k s t zoxiooxiin tulda 164 xyneer komiisa batalaza, Konstituuciin esesiin teekstii Xuralai yzemzede tabixii xojor xonogoi bolzor ygebe. Hyyleerenь xojor xonogoi zabsar sonosxogdobo.

Socialiis myriisөөnei tugii deere yrgexe

ULAAN-YDIIN PVZ

Staxaanovtanai dekaada exilbe

Ulaan-Ydiin paravooz-vagoonoi zavoodoi paravoozoi kombinaadai III-xi prolioodoi erxim staxaanovtanai yydxeleer byxii zavood deere staxaanovtanai dekaada janvaariin 19-høø exilbe. Ene dekaadada beledxel xeze baixa soogoo paravoozoi kombinaadai erxim staxaanovtan ba smeeniin maaster nyx. Mokşoonovoi brigaada yiledberiin erxim zişee yzyylhen, yder byriingөө noormii 250-300 proc. gyisedxeze jabahan baina. Mokşoonov nyxerei brigaada yiledberiingee yzyylelteer zavood deeree tyryy huuri ezelxeereer xydelmerileze jabana. Janvaariin 14-de Mogşoonovoi brigaadiin Dalь nyxerei gryyppe (şine toopkii xagsaralgaar) yiledberiin erxim rekoord xaruulhan baina. Ene gryyppe staxaanovtanai dekaada soo yder byri, 11 çaas soo nege toopka xagsarxa noormotoi baihan aad—6 çaaş soo xagsarxabdi geze ujalga abhan baina.

Kyyzneciin ceexei, ressoriin prolioodoixid staxaanovtanai dekaadiin beledxelii yiledberiii erxim byteesenyydeer exilhen baina.

Reessorşo nyxed Tetinook ba Sooboliv xojor ydereigөө noormii 200 proceent ba deeşenь dyyrgedeg; nyxed Posyydin ba Ploşeenko xojor—180 proceenthoo dooşo bişe dyyrgedeg; nyx. Volçkoov noormoo 200 proceent xyrter dyyrgedeg bolhon baina. Ene metiin zişee yzyylegşed zavood deere byri olon bolzo baina.

D. X.

ULAAN-YDIIN DEPOO

Tyryy neriingee tyløø

Ulaan-Ydiin depoo bolbol xozomoi yjede jixe muugaar xydelmerileze өөrcingөө zamai depoonuudai hyylşiin huuri ezeleed jabana. Eneenei urdataixi xydelmeriinь yzөөhaa, gansa өөreingөө zam deere bişe Alas zyyn xizaar ba Sibiirь dotorxi depoonuudai erximiinь geze toologdozo baigaa. Gadna Soveed Xolboonoi tybei zamuudai tyryy depoonuudtai myriiseendөө geegdeegyi, tyryy huuri ezelxedee xyrşe jabahan baigaa. Tiigeed jyn boloo geeşeb, jyn deerhee xamagai xoino garbab gexede, yndehen gemiinь xadaa—medeerxeldeen deerhee bolno geze depoogoi staxaanovtan, udaarniguud xeledeg baina. Depoogoi xytelberilegşed erxim Arkom Kaganooviçda magtuulhanhaa xoişo byri hainaar, byri erşemteigeer xydelmerilexiin orondo, medeerxedeg, biden şingi şadabaritai xynyyd ygei geze hanadag bolhonhoonь xoışo depoogoi xydelmeri uruugaa orohon baina.

Ende haja bolhon depoogoi xydelmerişedei suglaan deere Leningraadai tymer zamşadai, nyxer Staalinda elьgeehen bişeg tuxai xelseed, staxaanovtan nyxed Dyydkin, Nikolaajev, Bartiinniij, Krivonoossço maşeniist nyx. Spaasski gegşed tyryytel, xozomdolto xydelmeriөө erid şyymzelze, Leningraadai tymer zamşadai uriaa bişegte xariuu bolgon socialiis myriisөө yrgenөөr emxidxeze, staxaanovtan—Krivonosov tonoi xydelөө byri yrgedxelgiin yndeheer staxaanovtanai 2-xi zilei tyryyşiin hara soo depoogoo tahaldalhaanь gargaza zamaigaa dunda tyryy jabahan neree daxin olxiin tyløø temesexe geze ujalga abba.

Xan.

Profsojuuznuudai Byxexolboonoi Ceentr Soveedei preziidiym togtoolhoo

Profsojuuzuudai Byxexolboonoi Ceentr Soveedei preziidiym, Donbaassai staxaanovtan -stalevaarnuudai bişegtei ba nyx. Ordzonikiidziin xandalga bişegtei xamzuulan 1937 on sooxi azyiledberiin ba finaansiin tysebii dyyrgexiin tyløø socialiis myriisөө byri yrgedxexe tuxai togtool gargahan baina.

Profsojuuznuudai Byxexolboonoi Ceentr Soveed, 1937 onoi tysebii toogoinь talaar ba ilangajaa şanarainь talaar dyyrgexe ba ylyylen dyyrgexiin tyløø zavooduudai ceexnyydei, brigaadanuudai, xydelmerişedei xoorondo socialiis myriisөө yrgeneer erxilexiiji sojuuznuudai Ceentr komiteeduudta, profsojuuznuudai soveeduudta, faabrig-zavooduudai ba niutagai komiteeduudta duradxahan baina.

Tyryy jabahan faabrig, zavood, şaaxtanuudhaa yliger abza Donbaassai staxaan..vtan-stalevaarnuudai bişegii ba nyx. Ordzonikiidziin xandalga bişegii byxii baiguulaltanuudta, ceexnyydte, gryyppenyydte, brigaadanuudta xelseen bolgoxo, azyiledberi byxende socialiis myriisөө emxidxexe tuxai staxaanovtan ba udaarniguudai, gryyppenyydei oruulhan duradxalnuudii xelsexe johotoi.

Profsojuuznuud bolbol gansal tyryylen jabagşadii socialiis myriisөөde xabaaduulxa bişe baiguulaltanuudai byxii xydelmerişedii bygedeerinь myriisөөde xabaaduulza oroldoxo, myriisөөnei onso yzyylelteyydii zoxioolgodonь tuhalalsaxa tedeende staxaanovtanai johoor xydelmerilexe erxe baidaltai bolgoxo ba myriisөөde orolsoxo jabadaldanь uşaraldaza bolxo tyseg haad byxeniiji usadxaxiin xananxatai oroldolgo gargaxa johotoi. Proforganizaacanuud, stalivaarnuudai dundaxi myriisөөhөө yliger abza, azyiledberinyydei xytelberilexe profeessnuudai xoorondo myriisөө erxilelgedee gol hanalaa tabixa johotoi.

Profsojuuznuud bolbol myriisөөnei jabasa tuxaida tahaggyi medeeseze baixa ba ujalgaa xerzerge gyiseldyy hananinь şalgaza baix gatai. Erxim staxaar ba tedenei xydelmeriii dii zavoodoi ba tybei nyydeer damzuulan, t nom (broşiyyra), plaka xioon gargaza olon niit norzuulxa ujalgatai. Sta tanai meetodii udaarn ba byxii xydelmerişede abxiin tyløø nen tyryy beriiin suglaanuudii yr buulxa ba bodoto xy deeree bejee batalhan staxaanovtanda tedenei zaxiinь xozomdohon xy şedii daalgaxa xeregtei.

Profsojuuznuudai Byxe noi Ceentr Soveed boll xaanovtanai xydelmerii todii delgeryylxe ba s myriisөө byri yrgedxex løø xydelmeriiin gazar şuxala emxidxelei ba erxe baidalii baiguulxa tabiza inzeneer-teexnikii delmerişedei dunda niit delmeri yrgenөөr emx inzeneer-texniis seekce duradxaba.

Profsojuuznuud stax udaarnig byrıde xydel ba alba xaagşad byxen nalxa zobonin tabiza, ujalganuudaa gyisedxex şelee deeşelyylxe, am ger baidalaiu eriltiiji x gexe metedenь oroldolg gaza tuhalalsaxa ujalga

Myriisөө yrgedxelged idebxiten tyryylen jabza beriiingee tysebii dyyr teexnikii ezelen şudlax dalnuudta ymse bejeere yzyylen xydelmerilexe t ralsaxa ujalgatai.

Staxaanovtanai 2-xi z ledberiiin ba finaansiin dyyrgexe ba ylyylen dyy tyløø socialiis myriisөө xexeteigee xamta profso organizaacanuud ene amzaltataigaar jabuulxi løø, socialiis myriisөө xaanovtanai xydelөөniii seexegyi jabadaltai, bi tiis ba konservatiiv et ton şanga bolьşoviig t erxilexe şuxala geze r myn, aradai bodoto xyd socialiis myriisөөji—şt şelxe ba kampaanişalxa jabadalnuuda xiin eldeb oroldolgo gargagşadtai eri saar temesee jabuulxa johotoi.

1937 ondo exilhen socialiis myriise staxaanovtanai xydelөөnei şine xygze staalinai tabanzilei hyylşiin zilei arad xuin daalgabariii byxii baiguulalt amzaltataigaar ba bolzorhoo urda dyy xangana beze geze Profsojuuznuudai B boonoi Ceentr S o v e e d bata nai medyylene.

ŞILEI ZAVOOD

Myriiseje!

Ulaan-Ydiin şilei zavoodto Bivaan Ivaanoviç Kyyzovkovii medexe, tanixagyi xyn geze baixagyi. Dyşөөd nahanaigaa xaxadhaa exilze azyiledberi deere tahaggyi xydelhen, myrөө, ydөreigөө noormii dutuu gyiseldyylze yzeegyi, erxim kaiu staxaanovşa jym.

SSR Xolboonoi byxii azyiledberinyydte socialiis myriisөө byri yrgenөөr erxileze 1937 onoi tysebii amzaltataigaar dyyrgexe tuxaida ba xynde azyiledberiin Arkom nyx. Ordzonikiidziin uriaa tuxaida tybei gazeeduudii unşaza medemseeree nyx. Kyyzovkov zavood deeree socialiis myriisөө yrgenөөr erxilexiin yydxel gargaza, janvaariin 9-10-ei ydernyydte bolhon ceexnyydei suglaan deere ceexnyydei, eelzeenyydei (smeenenyydei) ba xydelmerişed byriin xoorondo socialiis myriisөө erxilexe, gadna, respyybliximgee baiguulaltanuudii ba Goominsk goorodoi Staalinai neremzete şilei zavoodii socialiis myriisөөdөө urixa geze duradxal oruulhan baina. Ene duradxaliinь zavoodoi staxaanovtan xyndeteigeer xylieeze, myriisexe gol barimtanuudii darui tyrgen zoxiooxii zavoodoigoo treygoolьnigai urda erilte tabihan baina.

Maşiina-vaanniin ceexei maaster nyx. Gucaalov өөrengөө ceexiiji staxaanovtanai ba zişeete ceex bolgoxob geze ujalga ababa. Smeeniin inzeneer nyx. Gydkoovski myn smeenee tyryy zişeete bolgoxo ba yiledberiee xytelberilexehee gadna smeene dotorxi nom bişeg medexegyi xynyydii nom bişegte hurgaxaar ujalga abaad, zavoodoigoo inzeneer-teexnikiin xydelmerişedii myriisөөde urihan baina.

* *
*

Janvaariin 23-da zavoodoi byxii staxaanovtan ba xydelmerişedei konfereence bolxo ba ene konfereence deere zavoodoigoo 1936 on soo xen xydelmeriii dygnexe bolon socialiis myriisөөdөө orolsoxiin gol barimtanuudii xelsen batalxa geze baina.

Ene şilei zavoodoixidoi yydxel manai azyiledberiin baiguulamzanuudta yliger zişee bolxo johotoi. Myriisөөde orolsoogyi negeş baiguulalta baixagyi johotoi.

D. D. Dorziin.

Selengiin paroxodstvo

Myriisөөnde orolsobo

Selengiin uhan zamai traansportiin sydoremoontiin zavoodoi byxii ceexnyydte bolhon suglaanuud deere xynde indyystriin Arkom nyx. Ordzonikiidziin xandalga bişeg tuxai xelseed, Soveed Xolboonoi tyryy stalivaarnuudai uriaaji xalan abahan baina. Koteelьno ceexiin suglaan deere:

— Bi staxaanovtanai xojordoxi zil soo yiledberiingөө noormii 200 proceent dyyrgexeer bejee ujalgalnab geze, ceexiin brigadiir nyx. Kyliaabin medyyleed, bişe nyxedөө urihan baina.

Myn gagnuurşadai brigadiir nyx. Kyrenkoov medyylxedee; ene yderhөө exilen bişe brigaadanuudtajaa myriiseze, zileigee tysebii ton şanartaigaar ba 200 proceent dyyrgexeb gehen baina.

Ene ceex bol syderemoontiingoo tysebii bolzorhoonь urda hain şanartaigaar dyyrgexii koteelьno ba gagnuuriin ceexenyydei xydelmerişed zavoodoigoo mexaniis ceexiin xydelmerişedii socialiis myriisөөde uriba.

Gadana, Zyyn-Sibiirei paraxoodstviin sydөremoontiin zavoodii myriisөөde urixa geze togtool gargahan baina.

Xydelmerişedei ba brigaadanuudai bolon ceexenyydei dundaxi myriisөөnei xelseeji tyrgen zoxiooxiiji, erxim staxaanovtanai dyrşel mergezelii bygedtei tanilsuulxiin xydelmeri emxidxexii ba myriiseete xelseegei xerzerge dyyrgeze baihaniii şalgaza baixii profsojuuzlin mestkoomdo daalgaba.

Batiin.

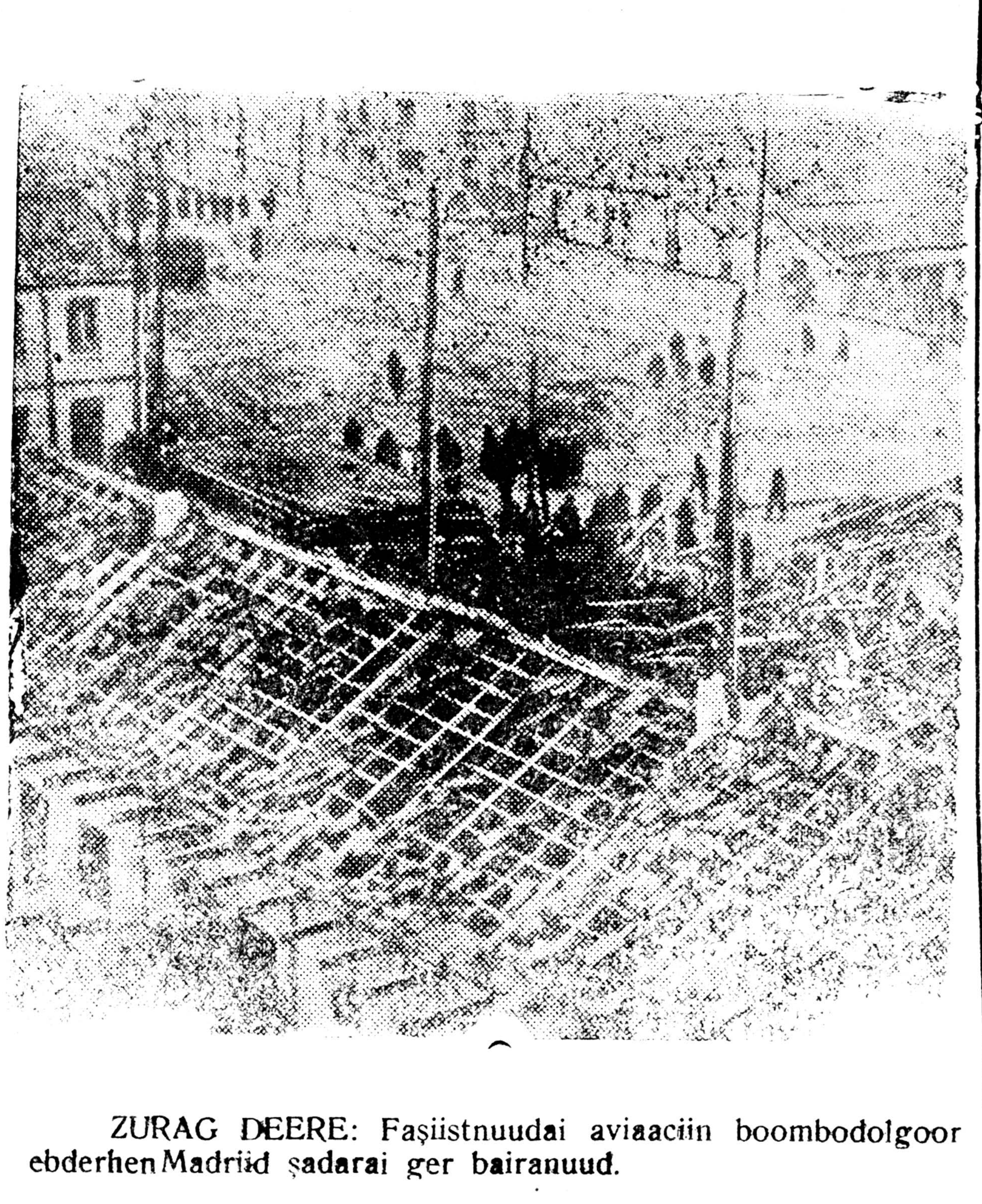

ZURAG DEERE: Faşiistnuudai aviaaciin boombodolgoor ebderhen Madriid şadarai ger bairanuud.

Talxanai kombinaad

Brigaadaaraa myriiseb

Talxanai kombinaadai dyrben b 1937 onoi exilxetei xamta xoorondoo myriisөөnei xelsee daxin şineer batal riisen exilhen baina. Egee mynөө. ny zonikiidziin xandalga bişegii byxii br nuud deere xelseze xydelmerişed tud tudtaa myriisөөxiin onso ujalganu xioozo baina.

Ene kombinaad bolbol 1936 onoi ledberiin tysebii bolzorhoo urda dyy baigaa, ene staxaanovtanai bexizyylze 19 gooş tysebii bolzorhoonь urda dyyrg soxom beze. 1936 on soo yiledberiin teer kombinaad deeree tyryy huuri jabhan nyx. Ylaadiişevei staxaanovt gaada mynөөş tyryy huuriaa ezelhe jabana.

Şaraapovai foto

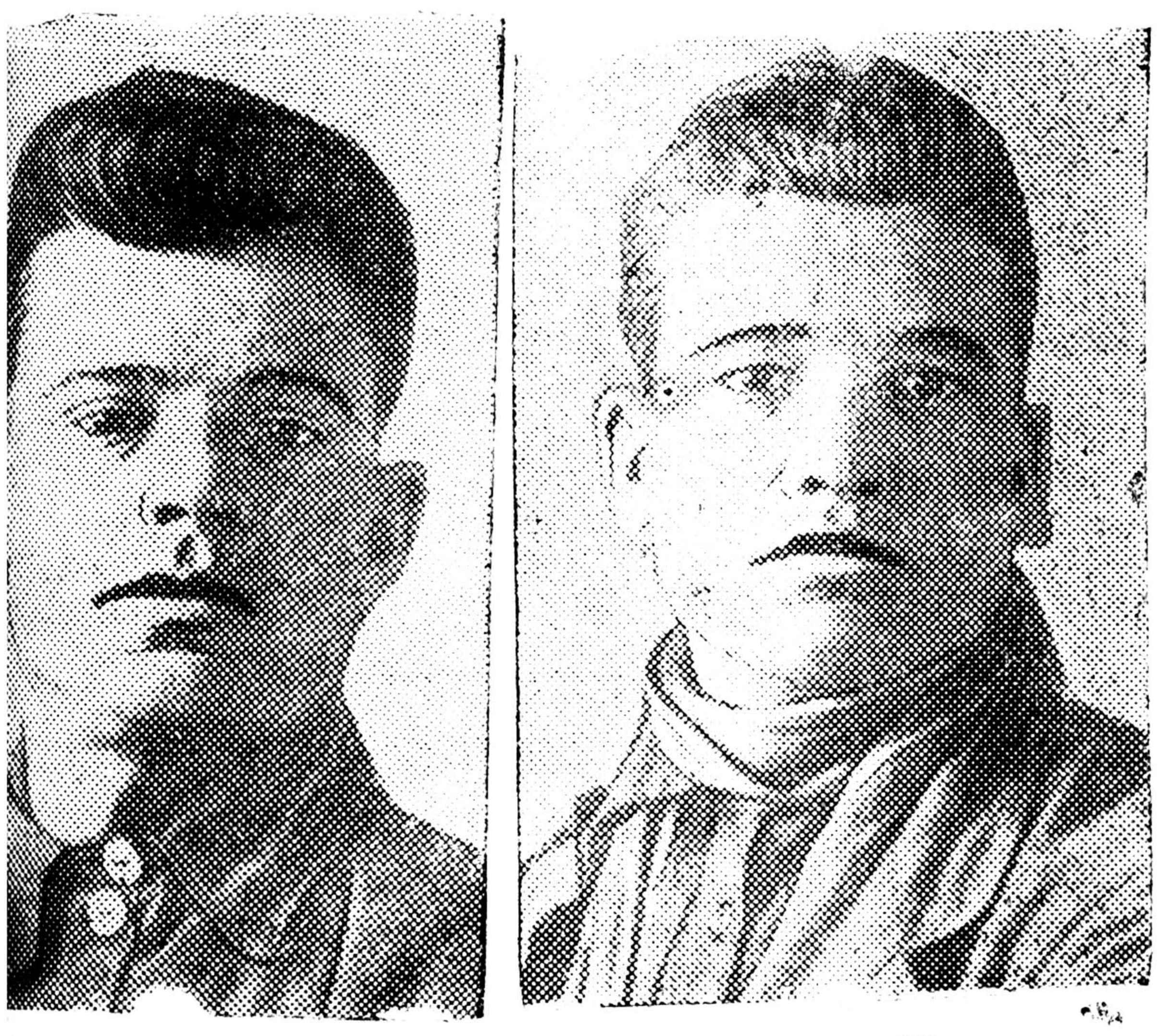

Zurag deere: Xonxoliin MTS-ei erxim staxaa-
a traktriistnar. (Zyyn garhaa) T. Varfolomeejev.
F. Syçkoov.

Laboratooriiin xydelmeriii anxaraxaar boloo

Gegeeryylxe aradai komisariaadai dergèdexi pedagoogikiin laboratoori, hain hain hurguulinuudai ba hurgagşanarai xydelmeriiin dyrşelii şinzeze, ziзee bolmoor zyilnyydiinь hurgagşanarta nebteryylxe, tereenhee gadana, hurguuliiin praaktikahaa „pedaloogi" geze xuurmag teoorii byrimyhen usadxaad, pedagoogika ba pedagoog xojoroi yyrgii hurguulinuudta erxezyylxe gehen zaabarii bejelyylxe xydelmerii jabuulxa johotoi baigaa.

Gebeş, B. M. gegeeryylxe aradai komisariaadai dergedexi pedagoogikiin laboratoori, oroxo gergyi ene tere zurgaanuudai ugluu toxoigoor nyyheer mynee xojordoxi zilee bolzo baina. Ene laboratooriiin direektor baihan—pedoolog Jegynoov gegşe jabuulza baihan xydelmeridee zuram busiin jabadalnuudii xehen deerehee gargagdahan baigaa. Terenei hyyleer ene laboratooriiin direektoroi yyrgii tyr orologşoor orohon nyxer Jermeeşkinova gegşe ene xydelmeride orohonhoo xoişo 5 hara bolbo, ene 5 hara soo xehen xydelmerinь geze baixagyi, xarin laboratooriiingoo myngen zeeriii Ulaan-Ydiin mynge neeselxe kaassada xaagaad, ene yjede Jermeeşkinaa bişe xydelmerişedtejee aradii gegeerylxe arkomaadta nege stool toirozo huugaad „albaa jabuulaa bolzo" baidag jym.

Tiigeed tedenei xydelmeritei tanilsaxa ba baha alibaa metoodikiin asuudalaar tuhalamza, tailbari abxiin tulada zoriuuta bidereze oroxodo ene laboratooriiin tuşaaltad baidaggyi, yde bolhon xoino nyxer Jermeeşkinaa ba terenei sekretaarь xojor albandaa joho dyyrgeze ailşad mete yzegdeed jabaşadag deerehee xeregtei sagai bolxodo tedenei xaanaş jabahaniinь oldodoggyi.

Yngerhen zilde ene laboratoori xeden hurguulinuudhaa eldeb olon materiaalnuudii sugluulhan baigaa. Mynee terenei jyyş bolhoniinь medegdenegyi. Pedagoogikiin laboratoori baigaad iimeer xydelmerileze jaaza bolxob. Gegeereleli arkomaad ene laboratoorii tusxai hain beledxeltei xydelmerişedeer xangaxa ba ene laboratooriiin xydelmeriii zybeer emxidxexe bolon, tusxai ger bairatai bolgoxo şuxala boloo.

Huragşalagşa.

Sockylьtyyriin baişanai xydelmeriii haizaruulxa

Booxonoi aimagai tyb deere 1935 ondo socialiis kylьtyyriin baişan barigdahan aad, eneeneinь zahabari mynee xyrter dyyreedyi, ene baişan soo jamarş kylьtyyriin xydelmeri jabuulagdanagyi. Dosoonь orxodo socialiis kylьtyyriin baişan geze hanaşagyi, muuxai, xyiten ba zurag loozongş ygei baidag. Ene baişanda uran zuragşa Baldaajev baidag aad, xehen xydelmerinь geze baixagyi.

Myn nege biblioteekiin tahag bii aad, tereen soonь juuş ygei xoohon baina, nom debter jixe dutamag.

Ede dutuunuudii usadxaxa xeregte aimagai gegeerelei tahagai ba aimagai gyisedkomoi zyghee hanamzaa tabiza, ene baişanai xydelmeriii haizaruulxa sag tulaa.

Xydee bişegşe.

Xygzeze jabahan kolxooz gyrenei aakt abba

Booxon. Virşiinskiin somonoi „Çervoono standaart" geze kolxooz gazarii xetedee edlexe gyrenei aaktii abba. Ene kolxoozoi geşyyd 1910 ondo Poolьşiin gyrenhee sylegdeze jireed eeriin erxe medelgyi 1,5 xyrter gektaar gazartai niutagai bajaşuulda 7 zil soo darlagdaza ba mylzyylze baigaa. 1917 onhoo Soveed zasagai aşaar, erxe syleetei bolzo erdem nom hurza ba şanga şadaltai bolzo kylьtyyrne baidalda orohon baina. Mynee yjede tariaa soxilgo ba tarilgada xereglegdexe yrehe 100 proc. xadagalaad xabaraigaa tarilgada erxim hainaar beledxel xeze, jirexe zilde ynder urgasa abxabdi—geze byxii kolxoozniguudiinь ujalga abba.

Batiin.

---

200 proceent dyyrgebe

Booxon. Buriaad-Jengyydei bylegei selьpoo, 1936 onoigoo byxii beledxelei ba ed tavaarai erjisiin tysebyydii dyyrgebe. 1935 ondo 27 mingan tyxerig yriltetei baihan aad, 1936 onoi zilei dyn deere tere dutuugaa sym usadxaad, 5000 tyxerig yriltee olzo oruulhan baina.

Tiigeed, ene selьpoo nege zişeete magaziin bariuulza, arad zonoi xereglexe byxii zyil nyydii elbegeer jiryyldeg boloo. 1936 onoigoo 4 dexi kvaartalai angai arhanai tysebii 200 proceenthoo ylyylen dyyrgehen baina.

Mynee bolxodo ene magaziin aimag deeree tyryy magaziin bolhon ba ene byxii amzaltanuudanь selьpoogoi tyryylegşe nyxer Xalmaatovai erxim xydelmeriiin yre myn.

Batiin.

Ulaan-Ydiin enxebaidal

Çitiinske gudamzada şin egostiinca barigdaza exilbe. Ene gostiincada 100 tahalga baixa jym. Enenei barilgada 15 mi hoontyxerig homologdobo.

* *
*

Smoolinski, Buriaadski, Pervomaajski ba Mongoolьski gudamzanuudta uha jabuulxa sorgo hajaar tabigdaxanь.

* *
*

Goorodoi gudamzanuudta elekter laampanuudii oloşoruulxiin tulada 42 mingan tyxerig tabigdaba.

Raadioo

Xemzyyrgyi limbe

Bi Ulaan-Yde xotodo azallaza exilheer nelieed yni boloob. Jirxe zuuraa, eereingee bairada raadioo tabiuulhaar, gurba hara tuxai bolzo bainam. Odoo ene bolbol, ydeşe byxende ynge byriin yliger ontoxo, uran zoxiool, duu xygzem gexe metii şagnaza baixada tonş honin baigaa. Baha tiixe zuuraa zarьma yjede Buriaadai xuuşan, şine duunuudai ajalganuudii limbeer duulaza ygedeg baixa jym. Ene bolbol, uja xydelme ajangatai haixan baibaş, „Şixer jixedebel oi gutaaxa, şimeg jixedebel dura gutaaxa" gehen aradai şyymzelehi abaad yzexe xeregtei baina. Eelzee, xemzee geze medexegyi xanxinazal baidag xatuu zorigtoi limbiin tuxaida xedii yge xelebel tuhataiş baiza bolxo geed hanagdana. Zişeelxede: arban kyplieedei duunai ajalgiiji, limbeer duulaza exileed, tere arban kyplieedei yge yseg byxeniiji, dutuu dundagyigeer toolon duulaza bainab geze hanaad limbeer ajalgalaza gardag, gaixaltai honin zyil yzegdexe jym gezerxiood dyyrxe bişe, xarin tere ydeşe gagsaxan arban kyplieedtei limbeer duulagdaxa bişe, adagtaa taba gy ali zurgaan duunai ajalganuud xedii kyplieedtei bainab, tere xebeeree limbeer xanxinaza yngerdegiinь gaixaltai. Ene bolbol, xedii gojo haixan ajalganuud baihan bolboş haa xetexei yni yrgelzelze, xem xemzeegee medexegyi, limbiin şadal medyylen ylieeze orxihonoi gemeer, hanaa zobotoi, habhag jyyme bolşono xajaa geze hanagdana. Jyre minii hanaxada „Alim zimes amtan soogoo, airag tarag honin soogoo", gehentei adali, arba daxiza adalixan jymii dabxarlaza baihanai xereg jym, xojorxon kyplieed duulabal amtan soogoo baixa bişe jym gy. Eneen tuxaida raadioo gedeg xenei tuhada jym geze erxilegşedeinь zyghee hanalaa tabiza, ali byxii jyymejee amtatai gurimtaigaar edleze amitan zondo honirxuulbal hain belei.

Y. Ş.

Obligaaca helgelge

Xori. Doodo-Xudanai somonoi Bliyyxerei neremzete kolxoozoi 32 kolxoozniguudai xamta 8950 tyxerigei obligaaca helgyylegdebe. Tiin obligaaciin şyysii eliryylxe tuxai tusxai spraavoçnig tabliica dutuu baihanhaanь zonoi şyyse eliryylxe argagyi baina.

Eneen tuxaida aimagai sberkaasiin xytelberilegşed medereze, xydee zonoi obligaaca şalgaxa byrin erxiiji dyyren xangaxa johotoi. **Buda.**

* *
*

Xori. Jerbaanoviin somonoi byxii kolxoozuudai kolxoozniguudai xamta 17350 tyxerigei obligaaca helgegdebe. **R. A.**

* *
*

Booxon. Buriaad-Jingyydei bylegei byxii kolxoozniguud, alban xaagşad, azalşa ymsetenei dunda obligaaca helgelgiin beledxel oroidoo jabuulagdaagyi baina. Aimagai finaansiin tasaghaa jabahan naidalgata Buriaad-Jingyydei bylegte ilgeegdehen jamarş xydelmeri iabuulaagyi bain

Obligaaca helgelgiin udxa şanarii kolxoozniguud, ymsetenei dunda ygeeer jabuulza, obligaaca helgelgii erximeer yngergexe t... bylegei soveed ... jabuulxa johotoi. **X. bişegşe.**

„Şinexen zelei ugtamza, şimegteixe joolkomnai"

(Ulaan-Onon Şandaliiin exin şatiin hurguuli)

Yyrei selmeg tolondo yzesxelen haixanaar jalarna, şine zelii ugtuulan şimegtei joolkoor zolgohon.

Mene haja naranai tujaanai altan utahaar hubag tatan, saxilza ma haixan sahanai myngeer jalarşa baixadanь manai zoltoi, xyxiyy sengyyn, bajasxalanaar dyyren yxi xybyyd, urmatai xyxiyygeer ende tende gyilden naadaxadaa,— „mynee yder Joolkomnai", gelsexe abiaa şimee xaa xaanaş duuldaxa bai han. Ene yder Baruun ba Zyyn Ynderei ryydnigei hurguuliiin huragşad bolon myn huragşadai tyrelxid, soveedei, kolxoozoi edibxitedeer hurguuliiin ger dyyrh n baigaa. Huragşad şatar—dolbod, biliaardaar naadana, uriaalaar jirehen ailşad yxi xybyydeingee Staalinai epooxodo tyrexe iime jixe zol zargal edleze baihaniinь xeereldeze baigaa hen.

Uraar şimehen joolkoş, ugaa haixanaar toloton tujaarna. Garmooni, patipoon, xuurai abiaan amaraltagyi suuriaatana. Xyxiyy baga huragşad xongioo haixan xooloigoor:

Şinexen zilei ugtamza
Şimegteixen joolkomnai
Haixan tujaa sasarşa
Holongoton tujaarna—geze gojo haixanaar ajalgalen duulaldaa.

Tende, „Ybegezeel M abahan xyn egeel zolto geze xyn byxen eni Noomir tatalgan exilbe gezeel Morooz" joolko huuzal baihan. Xyn zo den „Ybegezeel Moroo 4 dexi klaasai huragşa **Xorlo** noomir tatan „Ybegezeel Moroozii" xyn zonoi aliga taşa bairii dorbioozo baiha

* *
*

Myn xyrşe huugaa Z deriin hurguuli joolko xehen, ene joolkodo Şa hurguulihaa huragşad şad bolon jirehen baiş edenei dunda eereint guuliiin joolkodo „Y Moroozii" abhan **Budii** jirelsehen bolei. Ende myn noomir barixadaa zeel Moroozii" bariba. baihan ybeged xygşed dexedee ...ene sagaan y nei yneereeş zoltoi x daxa jym baina", **Xor** zilhee zil byri huralg xim hainaar huraxa ba sagan jym geleeze bai

Stipaan-Biçyyrs

Respyyblikiin honinuud

Olzoo xubaaza baina

Xori. Jerbaanovoi somonoi „Zurgaanai zam" geze kolxooz geşyydtee azalta ydertenь olzoo xubaaza baina. Nege azalta yderte 1 kilograam 750 graam tariaan xubaagdana. Myn tariaanhaa gadna, 87 xoni ba 27 biruu azalta xubaagdaxanь.

Xamagai olon azalta xyn 18 ceentner tariaa abba.

Ylziite Nimt

„Bulad jaaza xatuuzaab" geze nomo 2-doxi xehegenь orşuulagdaba

Aga. Nyxer **Bavaasan Abidiin** gegşe, naha barahan oordento uran zoxioolşo **Mikolai Alekseejeviç Ostroovski** gegşiin zoxioohon **„Bulad jaaza xatuuzaab"** geze nomoi 2-doxi xehegiinь janvaariiin hyyleer orşuulza dyyrgexee baina.

Fevraalь harada x ygtexee baina. Nyxer yderei 16-18 xuudahii lza, jixe xurdaar azallar

Abraam

---

56 zil soo pooçta zeebe

Xori. Xoriiin somonoi pooçta zeegşe ybegen Gombo Cerenzabai gedeg mynee 70 naha xyrehen aad, aimag, somon xojoroigoo xoorondo pooçtii haadgyi zeehee jabana.

Gombo ybegen gansa mynee pooçta zeeze jabana bişe, ene xydelmeride 56 zil soo taharaltagyi jabahan baixa jy Gombo ybegen xee — „eneenhee xoişo eeşe xedii zilde enxe mende arad zonoi, alban gaz rondiin xarilsaa kolboor regii jabuulxa xyselent nab" — geze xelene.

„Er Nyvelь" SSSR-ei biydzeed tuxai

Pariiz, *janvaarь 15.* (TASS). „Er Nyvelь" geze gazeed SSSR-ei gyrenei biydzeedei toonuudii toliloxo zuuraa, oborooniin gargaşiin jixe bolhon ba SSSR-ei TGK-n seessiin, daxuulan yge xelelgegyigeer, aplodismeentoor batalahaniii tusagaar temdeglehen baina. Ebnairamdalii xyseze baihan neges yndehten, SSSR-hee ondoogoor jabuulga xeze şadaxagyi baina. Olon ulasai xoorondiin xelseenyyd deere Soveed Xolboon eb nairamdalii ynen sexeer arşalaza, niitiin eb nairamdalii bejelyylxe xeregte ton jixe xyse gargaza baihanaa xaruulahan baina" geze ene gazeed bişene.

Daraan oldol

Pylkoovode noomiin observato territoori deere uhanai ta zahaza baixa yjede nai daraan (klaad) oldo bol xaisaa ivyme baigaa de, negen jixe eber soo ter xehen urdanai, XVII yjiin orosoi ba şveedei n mynyyd baina. Akadeemi nauukada yg

---

Xariuusalgata redaakt orologşo D. ARDIIIN.

Myneede
Kinoo-teaatr
Kinoo „Progrees
Leenin
(Duugardag)

Redaakciin aadres: Ulaan-Yde. Ceentrosojuuz iin 19. Redaakciin telefoonuud: xariuusalgata redaakitorii—3-44, xariuusalgata sekretaarai—323, xyd... zalai xeltesei—7-55, azayiledberiin xeltesei—5-07.

Noomir gargagşa G. DANZANAI Verstaalagşa S. BATIIN. Xinan şalgagşa B. KORŞONZABOON. B.-M. Praavda ba Ynenei tipografi. Ypolglav